

Aan
De minister van Financiën en Overheidsorganisatie van Aruba

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081
Telefax (+5999) 4619088

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331
Telefax (+1721) 5430379

Contactpersoon
Evisra Carolina
Datum
2 december 2015
Ons kenmerk
Cft 201500302
Pagina
1/4

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

Bijlage

-

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Onderwerp
Reactie op de eerste begrotingswijziging 2015 Aruba

Geachte heer Bermudez,

Op 19 november 2015 heeft het College Aruba financieel toezicht (CAft) de ontwerp-landsverordening tot wijziging van de begroting 2015 (BW1) met bijbehorende memorie van toelichting ontvangen. Op uw verzoek adviseert het College conform artikel 10 lid 1 van de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) op deze concept begrotingswijziging.

Oordeel

De eerste concept begrotingswijziging 2015 voldoet naar het oordeel van het CAft niet aan de normen van de LAft. Daarnaast constateert het CAft dat gezien de significante afwijkingen in deze begrotingswijziging de Arubaanse regering zich niet houdt aan het eigen vastgelegde Balanced Budget Akkoord (BBA) van 2013. Het financieringstekort komt na wijziging van de begroting naar het oordeel van het CAft uit op 4,5% van het BBP. In vergelijking met de wettelijke norm van 3,7% van het BBP zouden daartoe op de korte termijn ombuigingen nodig zijn van circa AWG 40 miljoen. De prognose van de jaarcijfers voor 2015 laat een aanzienlijke verslechtering zien vergeleken met de begrotingscijfers met zowel aan de inkomsten- als uitgavenkanttegenvallers. Structurele tegenvallers aan de uitgavenkant worden gedekt door incidentele meevallers aan de inkomstenkant. Dit is in tegenspraak met de gemaakte beleidsafspraken in het BBA dat tegenvallers aan de uitgavenkant binnen het uitgavenplafond van AWG 1.350 miljoen gecompenseerd zullen worden en dat, door de scheiding van de inkomsten en uitgaven, eventuele mee- of tegenvallers in de inkomsten niet zullen leiden tot extra uitgaven c.q. bezuiniging op de uitgaven. Daar komt bij dat de door Aruba voorgestelde aanvullende dekking via de kapitaaldienst middels een kwijtschelding van de schuld van het Land aan de Sociale Verzekeringsbank (SVb) van AWG 60,5 miljoen naar de mening van het CAft niet in aanmerking kan worden genomen.

Dit verslechterde beeld voor 2015 komt bovenop het negatieve resultaat 2014 van AWG 45 miljoen, dat zoals het CAft in zijn advies bij de jaarrekening reeds heeft opgemerkt, volgens de regels van het behoedzame begrotingsbeleid van het BBA gecompenseerd zal moeten worden in 2015 en verder.

Toelichting

De eerste concept begrotingswijziging 2015 van Aruba bevat mutaties voor een bedrag van AWG 83,0 miljoen aan uitgaven en van AWG 71,8 miljoen aan middelen. Deze wijzigingen zijn het gevolg van zowel over- en onderschrijdingen aan de middelenzijde, overwegend overschrijdingen aan de uitgavenzijde, een groot aantal budgetneutrale correcties op de ramingen, en aanpassingen naar aanleiding van nieuw beleid. De ramingen voor het begrotingsjaar 2015 worden hiermede opgehoogd naar AWG 1.432 miljoen aan uitgaven en AWG 1.252 miljoen aan middelen. Het door Aruba verwachte financieringstekort daalt van AWG 168 miljoen (3,4% van het BBP) in de vastgestelde begroting 2015 naar AWG 131 miljoen (2,6% van het BBP).

Tabel 1 Overzicht Begrotingsuitputting en raming 2015 (in mln. AWG)

	Begroting 2015	BW	Begroting 2015 incl. BW	Berekening CAft
Middelen	1.180	+71,8	1.252	1.160
Uitgaven	1.349	+83,0	1.432	1.432
Financieringssaldo % BBP	-168 -3,4%		-131 -2,6%	-224 -4,5%

De tegenvallers in de uitvoering van de begroting 2015 doen zich voornamelijk voor aan de uitgavenkant, er is sprake van een overschrijding van AWG 35,6 miljoen op de exploitatierekening en van AWG 47,4 miljoen op de kapitaaldienst. De overschrijding op de exploitatierekening wordt met name veroorzaakt door stijgingen in de posten 'overdrachten' met AWG 15,1 miljoen, 'goederen & diensten' met AWG 9,1 miljoen en 'personeel' met AWG 8,2 miljoen. Ook aan de inkomstenkant is sprake van een tegenvaller in de belastingsfeer van AWG 14,7 miljoen, welke gedeeltelijk wordt gecompenseerd door het inzetten van extra incidentele niet-belastinginkomsten van AWG 13 miljoen. Daarvan is AWG 10,4 miljoen het gevolg van een sterke verhoging van de verwachte dividendinkomsten, die al voor AWG 19 miljoen in de begroting waren opgenomen. Tot slot signaleert het CAft dat de tegenvallende opbrengsten uit invoerrechten een indicatie kunnen zijn van een minder omvangrijke toename in de economische activiteiten gedurende 2015 dan geraamd. Het CAft herhaalt hierbij zijn advies zoals opgenomen in de brief van 27 november 2015 (Cft201500297) om uit te gaan van een recent bijgewerkte BBP schatting van de Centrale Bank van Aruba voor 2015. Indien het BBP in 2015 lager uitvalt dan geraamd, zal het gerealiseerde financieringstekort hoger uitvallen in termen van het BBP.

Aruba meent het tekort op de exploitatierekening onder andere te kunnen dekken door een vrijval van een schuld aan de SVb welke via een schenking tot stand is gekomen. Het CAft merkt hierbij op dat de SVb enerzijds behoort tot de collectieve sector en aangezien de begrotingsnormen van toepassing zijn op de collectieve sector, deze schenking (AWG 60,5 mln) zodoende geen effect heeft op het financieringstekort en de schuldquote. Anderzijds is bekend dat de SVb reeds in zwaar weer verkeert en dat de noodlijdende fondsen overeind worden gehouden via schommelfondsconstructies; er moet dan ook eerder sprake zijn van een aanzuivering van het vermogen dan van een kwijtschelding van een schuld. Uit de jaarrekening 2014 van het AOV/AWW schommelfonds blijkt dat het vermogen circa AWG 206 miljoen bedroeg per eind 2014. Inclusief de kwijtschelding van de schuld van AWG 60,5 miljoen zou het vermogen dan uitkomen op AWG 146 miljoen datechter voor AWG 140 miljoen bestaat uit vorderingen op het AOV-fonds. Ondanks de positieve verwachte exploitatieresultaten van het AOV-fonds in de komende jaren, is het een feit dat het fonds al 5 jaar op een rij een negatief resultaat heeft gehad. Derhalve plaatst het CAft vraagtekens bij de invorderbaarheid van de bestaande vorderingen. Aangezien de verplichtingen van de SVb zonder enig voorbehoud door het Land Aruba worden gegarandeerd, vormt dit een wezenlijk risico voor de begroting. Het CAft beschouwt dit als een zorgelijke situatie. De voorgenomen kwijtschelding van AWG 60,5 miljoen aan het Land brengt de toch al wankelende positie van de SVb nog verder in gevaar. Het CAft kan zich daarom niet vinden in deze kwijtschelding en het uit de begrotingswijziging resulterende financieringstekort van 2,6% BBP dat Aruba presenteert. Ervan uitgaande dat hogere uitgaven zich zullen voordoen maar dat er geen tijd meer is om de opgenomen dekking hiervan dit jaar nog te realiseren, zal het financieringstekort in de visie van het CAft uitkomen op 4,5% van het BBP. Dit houdt een overschrijding in van de voor 2015 vastgestelde tekortnorm van 3,7% van het BBP.

Het CAft heeft ook kennis genomen van de in de begrotingswijziging opgenomen machtiging aan de Minister van Volksgezondheid, Ouderenzorg en Sport tot het verlenen van kwijtschelding van AWG 14,9 miljoen aan de Stichting Onroerend Goed Aruba (SOGA), ten behoeve van het operatiekamer-complex bij het Horacio Oduber Hospitaal (HOH). Het CAft ontvangt graag nadere onderbouwing van hoe dit bedrag opgebouwd is, en of er eventuele additionele bijdragen door het Land aan de SOGA noodzakelijk zullen zijn. Daarnaast is het op dit moment onduidelijk of er dekking is voor deze kwijtschelding van AWG 14,9 miljoen. Indien dit niet het geval is zullen de totale uitgaven verder stijgen dan uit de cijfers in de begrotingswijziging blijkt, met een hoger financieringstekort als gevolg.

Het CAft merkt tot slot op dat de concept begrotingswijziging een redelijk inzicht in de voorgenomen mutaties op de begroting 2015 geeft. Het CAft is echter van mening dat het realiteitsgehalte van de voorgenomen aanpassingen niet toereikend is. Daarnaast signaleert het CAft dat de begrotingswijziging wederom duidelijk maakt dat de groei van de publieke uitgaven niet beheerst wordt, ondanks de daartoe wettelijk vastgelegde afspraken in het kader van het BBA. Tegen de door de Arubaanse regering zelf vastgelegde afspraken in, wordt getracht de gerealiseerde en/of verwachte kostenoverschrijdingen door veelal incidentele middelen te financieren, wat getuigt van ontoereikend financieel beheer. Het CAft herhaalt derhalve met klem zijn eerdere adviezen, laatstelijk het advies van 27 november 2015 (Cft201500297), om de verwachte uitgavengroei in de rest van 2015 alsnog terug te dringen en desnoods additionele maatregelen door te voeren om binnen de vastgestelde tekortnorm te blijven.

Kenmerk
Cft 201500302
Blad
4/4

Het CAft heeft vernomen dat er enige tijdsdruk zit op de vaststelling van de begrotingswijziging en merkt voor de volledigheid op dat het aanbieden aan de Staten gepaard moet gaan met een inhoudelijke reactie van het bestuur op dit advies. Zolang de begroting niet voldoet aan artikel 14 van de LAft zal Aruba niet kunnen lenen.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is dit uiteraard mogelijk.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

Prof. dr. A.F.P. Bakker

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
de Directeur van Directie Financiën van Aruba